Lengoaiak, Konputazioa eta Sistema Adimendunak

2. gaia: Lengoaiak – 0,9 puntu – Soluzioa – Bilboko IITUE 2014-01-13

1 A^* zenbagarria da eta 2^{A^*} zenbaezina da (0,325 puntu)

1.1. (0,025 puntu) Har dezagun $A = \{a,b\}$ alfabetoa. A^* -ko hitzak zenbatuz joateko era egokia zein den zehaztu. Horretarako, lau elementuz osatutako lehenengo hitzera arteko hitz denak orden egokian eman (lau elementuz osatutako lehenengo hitza ere eman).

$$[\varepsilon, a, b, aa, ab, ba, bb, aaa, aab, aba, abb, baa, bab, bba, bbb, aaaa, \ldots]$$

1.2. (0,300 puntu) Har dezagun edozein A alfabeto. Kontraesanaren teknika erabiliz, 2^{A^*} zenbaezina dela frogatu.

2 Lengoaien definizioa (0,575 puntu)

Har dezagun $A = \{a, b, c\}$ alfabetoa:

2.1. $(0,050 \, \mathrm{puntu})$ Posizio bikoiti denetan c sinboloa duten hitzez osatutako L_1 lengoaiaren definizio formala eman. Dena den, posizio bakoitietan ere c ager daiteke. Ezkerreko ertzean dagoen elementua 1 posizioan dagoela kontsideratu behar da. Adibidez, bcacbcb, bcacbcbc, c, ccc, cccc, ccacbc, a, b eta ccbcbc hitzak L_1 lengoaiakoak dira baina cba, aa, cabbbc eta aaa ez dira L_1 lengoaiakoak.

$$L_1 = \{ w \mid w \in A^* \land \forall k ((1 \le k \le |w| \land k \bmod 2 = 0) \to w(k) = c) \}$$

2.2. (0,100 puntu) Hutsak ez diren eta abc hitza nahi adina aldiz elkartuz eratzen diren hitzez osatutako L_2 lengoaiaren definizio formala eman. Adibidez, abc, abcabc eta abcabcabc lengoaiakoak dira baina ε , abba, cccc eta abcc ez dira L_2 lengoaiakoak.

$$L_2 = \{ w \mid w \in A^* \land \exists k (k \ge 1 \land w = (abc)^k) \}$$

Beste aukera bat:

$$\begin{array}{lll} L_2 &=& \{w\mid w\in A^* \wedge |w| \neq 0 \wedge |w| \bmod 3 = 0 \wedge w(1) = a \wedge \\ && \forall k((1\leq k\leq |w|-1 \wedge w(k)=a) \rightarrow w(k+1) = b) \wedge \\ && \forall k((1\leq k\leq |w|-1 \wedge w(k)=b) \rightarrow w(k+1) = c) \wedge \\ && \forall k((1\leq k\leq |w|-1 \wedge w(k)=c) \rightarrow w(k+1) = a)\} \end{array}$$

2.3. (0,100 puntu) Hutsak ez diren eta a bakoitzaren jarraian gutxienez a-ren desberdinak diren bi elementu dituzten hitzez osatutako L_3 lengoaiaren definizio formala eman. Adibidez, bcbbccc, abc, ccc, abbbacbabb, baccbbbacb eta ccbbc lengoaiakoak dira baina ε , aa, aba, acbcca eta ab ez dira L_3 lengoaiakoak.

$$L_3 = \{ w \mid w \in A^* \land |w| \neq 0 \land \forall k((1 \leq k \leq |w| \land w(k) = a) \rightarrow (k \leq |w| - 2 \land w(k+1) \neq a \land w(k+2) \neq a)) \}$$

2.4. (0,075 puntu) abc azpikatea gutxienez behin duten hitzez osatutako L_4 lengoaiaren definizio formala eman. Adibidez, ccabcaa, aaabcacabcccb, accabcaab, ccbaaabcaaab eta $aabcaaa\ L_4$ lengoaiakoak dira baina ε , bacbcc eta aabbaa ez dira L_4 lengoaiakoak.

$$L_4 = \{ w \mid w \in A^* \land \exists u, v (u \in A^* \land v \in A^* \land w = uabcv) \}$$

Beste aukera bat:

$$L_4 = \{ w \mid w \in A^* \land |w| \ge 3 \land \exists k (1 \le k \le |w| - 2 \land w(k) = a \land w(k+1) = b \land w(k+2) = c) \}$$

2.5. (0,050 puntu) abc azpikatea gutxienez behin duten eta a bakoitzaren jarraian gutxienez a-ren desberdinak diren bi elementu dituzten hitzez osatutako L_5 lengoaiaren definizio formala eman. Adibidez, babccc, abcaccacbabccbcb eta ccabcccc hitzak L_5 lengoaiakoak dira baina ε , abcbbba, baaabb eta aaabccc ez dira L_5 lengoaiakoak.

$$L_5 = L_4 \cap L_3$$

Beste aukera bat:

$$L_5 = L_4 \setminus \overline{L_3}$$

2.6. (0,075 puntu) abc azpikatea ez duten hitzez osatutako L_6 lengoaiaren definizio formala eman. Adibidez, ε , aababbccc, ac eta bbb hitzak L_6 lengoaiakoak dira. Bestalde, ccbbcabcaa, aabcbc eta aabccc hitzak ez dira L_6 lengoaiakoak.

$$L_6 = \overline{L_4}$$

2.7. (0,050 puntu) Osagai denak a edo bestela a-rik ez duten hitzez osatutako L_7 lengoaiaren definizio formala eman. Adibidez, a, aaa, bcbbc, ε , c, bbc, ccc eta aaaa hitzak L_7 lengoaiakoak dira baina babb, cbbcac eta caacc ez dira L_7 lengoaiakoak.

$$L_7 = \{ w \mid w \in A^* \land |w| \neq 0 \land (|w|_a = |w| \lor |w|_a = 0) \}$$

2.8. (0,075 puntu) Hiru edo handiagoa den luzera bakoitia eta a sinboloa hasierako, erdiko eta azkeneko posizioetan bakarrik duten hitzez osatutako L_8 lengoaiaren definizio formala eman. Adibidez, aaa, abaca, ababa eta accbaccca hitzak L_8 lengoaiakoak dira baina a, acbbcc, bba, ε , b eta aaabccc ez dira L_8 lengoaiakoak.

$$L_8 = \{ w \mid w \in A^* \wedge |w| \bmod 2 \neq 0 \wedge |w| \geq 3 \wedge |w|_a = 3 \wedge w(1) = a \wedge w(|w|) = a \wedge w((|w| \operatorname{div} 2) + 1) = a \}$$